

▲ Dirk Jan van Zoest: „Mensen zullen het niet snel zeggen, maar geschiedenis gaat heel vaak over wie we zijn als mens en hoe we zo zijn geworden.” © Rob Voss

Wordt Dirk Jan van Zoest uit Apeldoorn de beste geschiedenisleraar van Nederland?

Vijftien docenten uit het voortgezet onderwijs zijn genomineerd voor de titel Geschiedenisdocent van het jaar. Ondanks dat scholen het afgelopen jaar voor een deel gesloten waren, zijn meer dan honderd docenten uit het hele land, door hun leerlingen en collega's voorgedragen. Dirk Jan van Zoest (47), sinds drie jaar docent op het Aventus Lyceum in Apeldoorn, doet een gooi naar de titel.

Hoe ben jij het geschiedenisonderwijs ingerold?

„Ik ben nog maar heel kort voltijds geschiedenisdocent. Ik begon als leraar in het basisonderwijs. Vervolgens ben ik via het voortgezet speciaal onderwijs bij Aventus terecht gekomen. Eerst was ik hier werkzaam in een begeleidende rol. Op een gegeven moment kreeg ik de kans om een studie te volgen met een lerarenbeurs. Ik gaf op het speciaal onderwijs al geschiedenis, ook al was ik er niet voor bevoegd. Ik besloot om voor leraar geschiedenis te gaan studeren en merkte dat de basispedagogiek en didactiek er al in zat.”

Was de nominatie een verrassing voor je?

„Ik wist van niks, dus ik sloeg stijl achterover toen ik door het Rijksmuseum werd gebeld met de mededeling: 'We hebben een heel leuk bericht, u bent door uw leerlingen genomineerd'. Ik was ook enorm verrast dat ik bij de selectie van 15 leerkrachten zat. Uiteindelijk bleken vier leerlingen uit mijn examenklas mij te hebben opgegeven. Ik heb hen vorig jaar al les gegeven in het voorexamenjaar. Op basis van de grotendeels online lessen vonden ze mijn werk kennelijk zo de moeite waard om mij te nomineren.”

Waarom is geschiedenis zo'n leuk vak?

„Het is een heel pedagogisch vak. Mensen zullen het niet snel zeggen, maar geschiedenis gaat heel vaak over wie we zijn als mens en hoe we zo zijn geworden. Geschiedenis is altijd actueel en te koppelen aan de actualiteit. Dat laatste vind ik een uitdaging. Geschiedenis is ook een gevoelig vak. Er komen onderwerpen in naar voren die lastig zijn of politiek gevoelig liggen. Ik behandel met mijn leerlingen altijd de kwestie tussen Israël en Palestina en het slavernijverleden. Het is mooi om ze met dit soort onderwerpen aan de slag te gaan en ze een genuanceerd oordeel te laten vormen.”

Wat doe jij bij moeilijke vragen?

„Ik geniet ervan als ik kritische leerlingen heb, die maken mij erg enthousiast. Soms kunnen ze een moeilijke vraag stellen en dan steek ik er zo een halve dag van mijn vrije tijd in om deze vraag uit te zoeken. Ik heb weleens een halve kerstvakantie aan een boek besteed omdat een leerling een bepaalde vraag had gesteld. Leerlingen voelen zich op zo'n moment ook vereerd.”

Wat maakt jou een goede leraar?

„Het is gek om over jezelf te zeggen, maar ik ben enthousiast tijdens het lesgeven. Ik vind het lesgeven zelf erg leuk en het is heerlijk om met de leerlingen aan iets te werken. Ik hou ervan om in de klas discussies aan te gaan als het gaat om inhoudelijke zaken die met geschiedenis te maken hebben. In de geschiedenis staat de waarheid helemaal niet vast en het is interessant om het daar over te hebben. En ik breng graag de geschiedenisstof op een leuke manier.”

De zoektocht naar de beste leraar geschiedenis

De zoektocht naar de beste geschiedenisleraar begon in maart 2021. Scholieren, directies en collega's stuurden op verzoek van het Nationaal Archief, de NTR en het Rijksmuseum meer dan honderd formulieren in waarin ze een docent voordroegen. Leden van de vakjury, bestaande uit vooraanstaande historici en experts uit het onderwijsveld hebben na een zorgvuldige selectie 15 docenten geselecteerd. In het najaar bezoekt de jury hun school en woont hun lessen bij. Deze bezoeken leveren een shortlist op van zes docenten van wie videoportretten worden gemaakt. Uit deze shortlist komt een top 3, uit wie de jury de beste geschiedenisdocent van het jaar kiest. De winnende docent is een jaar lang de ambassadeur van het geschiedenisonderwijs, neemt een lesvideo op, én mag met de hele klas naar het Rijksmuseum. De top 3 mag met hun leerlingen naar het Nationaal Archief in Den Haag.